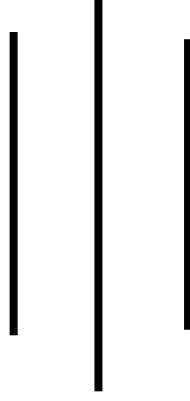
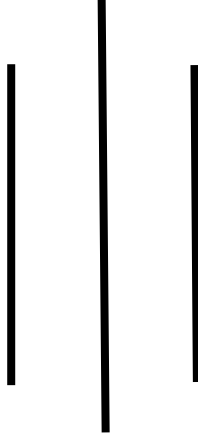

हुप्सेकोट गाउँपालिकाको गाउँसभामा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी देवी पाण्डे ज्यू द्वारा प्रस्तुत

आर्थिक बर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

हुप्सेकोट गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
झ्यालबास, नवलपरासी (ब.सु.पू.)
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
मिति २०८० असार ९ गते

“सुन्दर, सुखी र उद्यमी हुप्सेकोट”

आदरणीय गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

हुप्सेकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी व्यक्त गर्दछु । वि.सं.२०७९ साल वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नु हुने आदरणीय हुप्सेकोट गाउँबासी आमा, बुबा, दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । नेपाल राष्ट्रको रक्षा र अग्रगमनका आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरूप्रति म भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहान्छु ।

हुप्सेकोट गाउँपालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य, बहुक्षेत्रीय पोषण, युवा तथा खेलकुद, महिला बालबालिका, रोजगार सेवा, कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन विकास, सूचना प्रविधि, खानेपानी तथा सरसफाई, सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र विकास, जलस्रोत तथा सिंचाई, भूमि व्यवस्था, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकास, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, श्रम, रोजगार तथा गरिबी निवारण, न्याय तथा कानून, पूर्वाधार विकास जस्ता विषयगत क्षेत्रहरूका लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, आम नागरिक तथा सम्बन्धित सबैको सहयोग, समन्वय र सहकार्य रहने कुरामा विश्वस्त रहेको छु ।

आदरणीय गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

हुप्सेकोट गाउँपालिकाको आगामी आ.ब. २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मुख्यतया निम्न १० वटा विषय क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

१. प्राविधिक शिक्षामा र गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिइनेछ ।
२. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गरी आय आर्जन र रोजगारीका क्षेत्र फराकिलो बनाइनेछ । कृषि उपजको बजारीकरणका लागि पहल गरिनेछ
४. व्यक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गर्न सीपमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५. लघु, घरेलु उद्यम र पर्यटन क्षेत्र प्रबर्द्धन कार्यक्रमका माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।
६. सेवाग्राहीमैत्री र प्रविधियुक्त सार्वजनिक प्रशासन सञ्चालन गरिनेछ ।
७. दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र फोहोरमैला व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।
८. महामारी नियन्त्रण र प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।
९. स्थानीय राजश्व बृद्धि गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
१०. संस्थागत सुशासनमा जोड दिईनेछ ।

आदरणीय गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

आ.ब. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरू

१. नेपालको संविधानको प्रस्तावना, मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू, स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली एवं एकल तथा साझा अधिकार सूची,
२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले ब्यवस्था गरेका स्थानीय सरकारका काम, कर्तव्य, अधिकार तथा दायित्वहरू,
३. संघीय तथा प्रादेशिक सरकारले अंगिकार गरेको, आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू,
४. संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा बित्तीय नीतिहरू,

५. नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताहरू, सन्धि सम्झौता र महासन्धीहरू,
६. गाउँपालिकाको क्षेत्रगत नीति, रणनीतिहरू, योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरू,
७. विकासका समसामयिक मुद्दा: सामाजिक संरक्षण, दिगो विकासका लक्ष्य तथा परिमाणात्मक लक्ष्यहरू, जलवायु परिवर्तन र विपद् व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास, बाल मैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन तथा पूर्ण सरसफाई, पूर्ण खोपयुक्त तथा उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
८. आवश्यक देखिएका अन्य विषयहरू ।

आदरणीय गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा कार्यान्वयन भईरहेका र आगामी आर्थिक वर्षमा निरन्तरता दिईने नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

१. चालु आ.व. २०७९/०८० मा ठेक्का प्रक्रिया मार्फत निर्माणको कामको अन्तिम चरणमा पुगेको गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणको काम आगामी आ.व. को प्रथम चौमासिक भित्र सम्पन्न गरी नयाँ भवनबाट सेवा सुचारु गरिनेछ ।
२. शीतभण्डार निर्माण र प्राविधिक शिक्षालयको भवन निर्माणको काम आगामी आ.व. भित्र सम्पन्न गरिनेछ ।
३. संघ, प्रदेश र यस गाउँपालिकाबाट संचालित गिरुवारी खोला तटबन्ध, गिरुवारी खोलाको दुर्गेबैरेनीमा पक्की पुल निर्माण, रुद्रपुरमा Foot Trail निर्माण, मौलाथर खानेपानी आयोजना, वडा नं २, ३ र ४ मा संचालित सडक आयोजना लगायतका ठूला आयोजनाहरू तोकिएकै समयमा सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ,
४. संघ र गण्डकी प्रदेशबाट आगामी आ.व.का लागि यस गाउँपालिका क्षेत्रमा संचालन गर्ने गरी छनौट भएका सिंचाई, तटबन्ध, पोखरी, पुल, सडक, झोलुंगे पुल, सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम लगायतका आयोजनाहरू समयमै सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक सहयोग, सहजीकरण र समन्वयको काम गरिनेछ ।

५. गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. कृषि तथा पशु व्यवसायीहरूलाई मल, बिउ, विरुवा, हाते ट्याक्टर वितरण र नगद अनुदान दिने कार्यक्रमहरूलाई आगामी आ.ब.मा निरन्तरता दिइनेछ,
७. यस गाउँपालिकामा रहेको मगर सग्राहालयको स्तरउन्नती गरिनेछ र हाम्रा मौलिक पर्व, जात्रा, संस्कार र संस्कृतिको संरक्षण र संबद्धनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. खेलकुद र खेलाडीलाई प्रोत्साहन र सम्मान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. लघु र घरेलु उद्यमलाई प्रश्रय दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. नागरिकको जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन आउने र रोजगारी तथा आय आर्जन वृद्धिका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. यस गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्व उठ्ने दर अत्यन्त न्यून रहेको, चालु आ.ब.मा बजेट अभावका कारण कार्यान्वयन गर्न नसकिएका कतिपय योजना कार्यक्रमहरूलाई आगामी आ.ब.मा निरन्तरता दिनुपर्ने र संघ तथा प्रदेशबाट यस गाउँपालिकाको आगामी आ.ब.को लागि बजेट गतको भन्दा कम विनियोजन गरी पठाएको अवस्था भएकोले आगामी आ.ब.मा यस गाउँपालिकाले थोरै बजेटबाट धेरै काम गर्नुपर्ने भएकोले अत्यावश्यक र उपयोगी आयोजना तथा कार्यक्रमलाई मात्र कार्यान्वयनमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित रहेको छ ।
१२. हुप्सेकोटवासी सम्पूर्ण दिदी, बहिनी तथा दाजु भाईहरू यहाँहरूको चाहना, आकांक्षा र वास्तविक आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न हामीलाई उपलब्ध स्रोत साधनको महत्तम उपयोग गर्दै यस क्षेत्रको सर्वाङ्गीण विकासमा हुप्सेकोट गाउँपालिका सदा प्रतिबद्ध रहेको छ । यस अभियानमा विकासका आवश्यकता पूर्ति गर्न हामीले संघीय सरकार, प्रादेशिक सरकार, नीजि क्षेत्र, नागरिक समाज, गैर सरकारी संघ संस्था तथा निकायहरू सँग आवश्यक सहकार्य, सहलगानी र सहकारीताको मूल्य मान्यतालाई आत्मसात गर्दै अगाडि बढी रहेका छौं ।

१३. हुप्सेकोट गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई जनसहभागिताको माध्यमबाट टोल, बस्ती तथा वडास्तरका कार्यक्रम छनौट गर्ने संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम सबै राजनैतिक दल, विभिन्न संघसंस्था, हरेक तह र तप्कामा रहेका सरोकारवाला आम नागरिक समेतको राय, सल्लाह सुझावहरूलाई समेटेर सबै नागरिकहरूको अपनत्व हुने गरी आजको यस गरिमामय गाउँसभाको सभामा गाउँपालिकाको आ व २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

आदरणी गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

"शिक्षा"

१. आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य एवं निःशुल्क पाउने बालबालिकाहरूको संवैधानिक अधिकारलाई व्यावहारिक रूपमा नै लागु गरिनेछ । यसको लागि स्वयंसेवक शिक्षकको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै माध्यमिक तह कक्षा ९ देखिको शिक्षा क्रमशः निःशुल्क बनाउँदै लगिनेछ ।
२. युवाहरूलाई सीपयुक्त बनाई स्वरोजगार र रोजगारमूलक बनाउन यस गाउँपालिकाका कक्षा ९ र ११ मा अध्ययनरत बालबालिका लक्षित सीपमूलक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा एक-एक वटा उत्कृष्ट विद्यालयलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
४. विद्यालयमा कार्यरत कर्मचारी, बालविकास सहयोगी कार्यकर्ताहरूलाई गाउँपालिकाबाट प्रदान गर्दै आएको प्रोत्साहन रकमलाई निरन्तरता दिइनेछ
५. विद्यालय उमेर समूहका बालबालिकाहरू, बिचैमा पढाइ छाड्ने बालबालिकाहरू तथा विद्यालय शिक्षाको मूलधारमा रहेका बालबालिकाहरू समेतलाई अनिवार्य रूपमा विद्यालयमा 'ल्याउने, टिकाउने, सिकाउने' र उपयुक्त सीप तथा प्रविधि सहित मानव पुँजीको रूपमा भित्र्याउने व्यवस्था मिलाइने छ । सोका लागि

निःशुल्क पाठ्यपुस्तक, छात्रवृत्ति तथा पाठ्यसामग्री लगायत अतिरिक्त तथा सह क्रियाकलापको व्यवस्था गरिने छ ।

६. शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यालय समायोजन, दरबन्दी मिलान, विद्यालय कर्मचारी एवं प्रधानाध्यापक व्यवस्थापन जस्ता कार्यलाई क्रमशः अगाडि बढाउँदै लगिने छ ।
७. सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय बीच अनुभव आदान प्रदानको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८. विद्यालयहरूमा कानुनी तथा व्यावहारिक विषयका चेतानामूलक सूचना समेटिएको सूचना बोर्ड राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९. करार शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहित गर्न शिक्षक कर्मचारी कल्याणकारी कोष सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. सामुदायिक विद्यालयका गरीब तथा विपन्न छात्रछात्राहरूलाई छात्रवृत्ति दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । संस्थागत विद्यालयले प्रदान गर्नुपर्ने १० प्रतिशत छात्रवृत्तिको कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गर्न लगाइनेछ ।
११. शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक तालिम, प्रोत्साहन, पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१२. प्रधानाध्यापकलाई नेतृत्व क्षमता विकास र शैक्षिक व्यवस्थापन तालिम, शिक्षकहरूलाई विषयगत तालिम प्रदान गरिनेछ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूलाई विद्यालय सुधार तालिम सञ्चालन गरिनेछ र अभिभावक शिक्षालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. विद्यार्थीले विद्यालय छाड्ने दर कम गर्न बालबालिकाहरूमा उद्यमशील सोचको विकासका लागि सञ्चालन हुँदै आएको कमाउँदै पढ्दै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४. प्राविधिक ज्ञान सीपसँग सम्बन्धित उच्च दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि सञ्चालित हुप्सेकोट प्राविधिक शिक्षालयलाई थप सुदृढीकरण गरिनेछ ।

१५. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिकस्तर बृद्धि गर्नका लागि समुदायका विषयगत योग्यता भएका र ईच्छुक व्यक्तिहरूलाई स्वयंसेवकको रूपमा परिचालन गरी घुम्ती शिक्षणको कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ । यस अभियानमा नमुना कक्षा संचालन, शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोग र विज्ञ सुझाव संकलन लगायत गतिविधि संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६. हरित विद्यालयको अवधारणा र विद्यालयको स्वच्छ वातावरण निर्माण तथा बालबालिकाहरूको सिर्जनात्मक क्रियाकलापहरूको अभिवृद्धिका लागि प्रत्येक विद्यालयमा क्रमशः बालउद्यान निर्माण गरिदै लगिनेछ ।
१७. विद्यालयहरूमा प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइनेछ । सामुदायिक विद्यालयमा क्रमशः स्मार्ट बोर्डको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
१८. खेलकुद र ललितकलाको विकासका लागि विद्यालयहरूमा खेल शिक्षक र संगीत शिक्षकको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९. विद्यार्थीहरूलाई वैज्ञानिक सोच आविष्कार र नवप्रवर्तनात्मक सोच सीप अभिवृद्धिका लागि बृहद् विज्ञान प्रदर्शनीको आयोजना गरिनेछ । यसलाई गाउँपालिका र अन्तर् स्थानीय तह बीच सिकाइ मेलाको रूपमा संचालन गरिनेछ ।
२०. विद्यालय तहमा प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२१. पढाईबाट बन्चित भएका वा थप शिक्षा लिन ईच्छुक व्यक्तिहरूका लागि आवश्यकता अनुसार अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२२. लिडर तथा फिडर स्कुलको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरी शैक्षिक सुधारको लागि विद्यालय तहबाट नै समस्या समाधानमा आधारित सिकाइमा जोड दिइनेछ ।
२३. विद्यालयमा शिक्षण सिकाई स्तर बृद्धि गर्नका लागि गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएको अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयको विषयगत शिक्षक समूह गठन एवं परिचालन गर्नका लागि मापदण्ड २०८० मा उल्लेखित प्रावधानहरूको पूर्ण

रूपमा लागू गरिनेछ । साथै यस मापदण्ड बमोजिमको प्रावधानलाई थप अन्य विषयहरूमा समेत क्रमशः लागू गर्दै लगिनेछ ।

२४. संघसँगको सहकार्यमा यस गाउँपालिका क्षेत्रमा एक सामुदायिक कलेज संचालनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।

२५. विद्यालय र स्वास्थ्य क्षेत्र वरपर र सबै सार्वजनिक स्थलमा धूम्रपान र मध्यपान निषेधको कार्यक्रम कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।

२६. विद्यालयको दिवा खाजा र विद्यालय क्यान्टिनमा प्रयोग गरिने खाजामा पत्रु खाना (जंकफुड) निषेध गरिनेछ ।

“स्वास्थ्य”

१. हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्रका ६० वर्ष माथिका एवम् १० वर्ष सेवा अवधि पुगेका सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सम्मानजनक बिदाई गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्रका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई परिचालन गरी जनचेतनामूलक स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका साथै मासिक प्रतिवेदन, खोप तथा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालनमा सहयोग बापत प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू मार्फत नेपाल सरकारले तोकेको निशुल्क औषधीहरू वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. गर्भवती महिला लाई महामारी जन्य जोखिमहरू औलो, डेंगु आदिबाट बचाउन सुपानेट झुल वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. बालविवाह न्यूनीकरणका लागि किशोरी सशक्तिकरण कार्यक्रम र जनचेतना प्रवाह गरिनेछ ।

७. स्वास्थ्यकर्मी एवम् सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि अध्ययन अवलोकन भ्रमणको अवसर दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्रका HIV AIDS सङ्क्रमणबाट प्रभावितहरूका लागि पोषिलो आहार वितरण गर्ने र मनोपरामर्श दिइनेछ ।
९. हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्र Zero Home Delivery अभियानलाई व्यापक बनाइनेछ ।
१०. वडा नं ३ र ४ मा खोपकेन्द्र निर्माण गरिनेछ ।
११. विद्यालयमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने कार्य सुरु गरिनेछ । संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा विद्यालय नर्स कार्यक्रमको सुरुवात गरिनेछ ।
१२. विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य जाँच र मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
१३. किशोरीहरूलाई सशक्तिकरण गर्न आत्मरक्षा तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. स्वास्थ्य संस्थामा रहेका स्वास्थ्य ल्यावको स्तरोन्नति गरिनेछ ।
१५. हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका बर्थिङ सेन्टरहरूको स्तरोन्नति गर्दै लगिनेछ ।
१६. संघ र प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा देउराली प्राथमिक अस्पतालको स्तरोन्नति गरिनेछ । यस अस्पतालमा भवनको व्यवस्था, स्तरीय स्वास्थ्य ल्याव र दक्ष चिकित्सकको व्यवस्था गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
१७. लागुपदार्थ विरुद्धका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१८. हुप्सेकोट गाउँपालिकाकै गौरबको आयोजनाको रूपमा रहेको १५ शैल्याको अस्पताल निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने सबै प्रक्रिया पूरा गर्नका लागि पहल गरिनेछ ।
१९. सुत्केरी आमा र नवजात शिशुको स्वास्थ्य अवस्था सुधारमा विशेष जोड दिइनेछ ।
२०. स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

२१. जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अवस्था हेरेर स्थलगत रूपमा स्वास्थ्यमा जाँच गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२. आकस्मिक रूपमा जटिल प्रसूतीको अवस्थाका गम्भिर बिरामी लगायतको थप उपचारका लागि वडा नं ६ को मौलाथरमा हेलीप्याडको व्यवस्था गरिनेछ ।
२३. अति विपन्न नागरिकहरूको जटिल किसिमको रोगको उपचारको सहयोगको लागि अध्यक्ष सहायता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२४. आयुर्वेद चिकित्सा सेवाको थप विस्तारका लागि गाउँपालिका र आयुर्वेद आरोग्य केन्द्रबाट दिइने सुविधाहरू थप गरिनेछ । विद्यालय र समुदाय स्तरमा योग शिक्षाको अभियानलाई जोड दिइनेछ । नियमित योग शिविर संचालनका लागि पहल गरिनेछ सार्वजनिक स्थल तथा सामुदायिक वनमा क्रमशः अडेर, गुर्जो, निमपत्ता, हरो बरो, हटचुर, अमला, सिस्नु, चिराइतो शिलाजित, चिउरी, धाइरो, भृङ्गीराज, कुरिलो, घोडताप्रे, रुदिलो, पाखनभेद, पिपला, कम्मरु, छतिउन, सजिउन जस्ता जडीबुटी खेतीको प्रबर्द्धन गर्ने र समुदायस्तरमा समेत यसको विस्तारका लागि जनचेतना प्रवाह गरिनेछ ।
२५. नागरिकको प्राथमिक स्वास्थ्य सेवालाई प्राथमिकतामा राखेर आगाडी बढाइनेछ ।

“बहुक्षेत्रीय पोषण”

१. कडा शीघ्र कुपोषणको दरलाई घटाई मध्यम शीघ्र कुपोषणको दरलाई शून्यमा घटाउने लक्ष्य सहितको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. सुनौलो हजार दिनको महत्व र ६ महिनासम्म पूर्ण स्तनपान गराउने सम्बन्धी सचेतना अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. हरेक बार खाना चारलाई व्यवहारमा उतार्नको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
४. घरायसी खाद्यान्न उत्पादन र उपभोगलाई जोड दिइनेछ ।

५. बालबिवाह न्यूनीकरणको लागि जनचेतना प्रवाह गरिनेछ ।
६. साबुन पानीले हात धुने र सुरक्षित पिउने पानीको प्रयोग गर्ने दर बढाउन जनचेतना प्रवाह र थप खानेपानीको योजना सञ्चालन गरिनेछ ।
७. पोषण युक्त खाद्यवस्तु उत्पादन र वितरणमा जोड दिइनेछ ।
८. स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने पशुजन्य उत्पादनमा पाइने पोषक तत्वबारे जानकारी गराइनेछ ।
९. करेसाबारी प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. २ वर्षमूनिका बच्चाहरुलाई पोषिलो खानेकुरा ख्वाउने आमालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
११. १००० दिनको आमा, किशोरी तथा ५ वर्ष मुनिको बालबालिकाको पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

“युवा तथा खेलकुद”

१. विपद् तथा सामाजिक समस्या समाधानका लागि युवा क्लव गठन, युवा स्वयंसेवक विकास र परिचालन जस्ता कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
२. युवामैत्री स्थानीय शासनका लागि युवाका मुद्दामा बहस पैरवी गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. फुटबल, भलिवल, ब्याडमिन्टन, टेक्वान्दो लगायतका खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता एवं अन्य गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको उपयुक्त स्थानमा खुल्ला व्यायामशाला निर्माण गरिनेछ ।

“महिला बालबालिका”

१. महिला, दलित, अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आर्थिक सामाजिक सशक्तिकरणका लागि विभिन्न सचेतनामूलक र अभियानात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै बिउ पुँजी टेवा सहितका सीपमूलक तालिमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै एकल महिला पाठशाला कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. हिंसा विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्न लैङ्गिक हिंसा जन्य घटनाहरूबाट सिर्जित असरको न्यूनीकरण गरी प्रभावितहरूलाई सामाजिक न्यायको प्रत्याभूति दिलाउने अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
३. जेष्ठ नागरिक लक्षित दिवा सेवा केन्द्रहरूलाई जेष्ठ नागरिकको ज्ञान, सीप र अनुभवलाई नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्ने र जेष्ठ नागरिकको एकलोपना र नैराश्य हटाउने केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
४. किशोरीहरूको समग्र विकासका लागि बहुआयामिक विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५. बालबालिका माथि हुने शारीरिक, मानसिक र यौनजन्य दुर्व्यवहारहरू न्यूनीकरणका लागि बहस पैरवी तथा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेपछि मात्र विवाह गर्ने महिलालाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६. समाजमा विद्यमान सामाजिक विभेद, कुरीति र अन्धविश्वास जस्ता कुप्रथाहरूको अन्त्यका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. सीप सिकेर उद्यमी बन्न चाहाने व्यक्तिका लागि आवश्यक तालिम तथा प्रविधिको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

कृषि तथा पशुपालन

१. युवा लक्षित कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरी युवाहरूलाई स्वरोजगारमूलक कृषि व्यवसायमा संलग्न हुने वातावरण तयार पारिनेछ ।
२. आधुनिक कृषि प्रविधि अवलम्बन गरी उत्पादकत्व वृद्धिका साथै कृषिमा आधारित उद्योग सञ्चालन गर्ने वातावरण तयारीको लागि पहल गरिनेछ ।

३. भूगोल तथा जलवायु अनुकूलन खेती प्रणाली अपनाई कृषिमा यान्त्रीकरण, आधुनिकीकरण, विविधिकरण तथा बजारीकरण गरी निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलमा सुधार गर्न पहल गरिनेछ ।
४. बाँस निगालोबाट कुर्सी टेबुल लगायत सीपमूलक तालिम दिई प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
५. गाउँपालिका भित्र रैथाने बालीको संरक्षण तथा प्रबर्द्धन गर्न कार्यक्रम अघि बढाइनेछ ।
६. जैविक तथा वनस्पति मलको प्रयोग गरी स्वस्थकर उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
७. समुदाय परिचालन गरी नासपती, आँप, लिची, निबुवा, कागती लगायतका फलफूलका बिरुवाहरु रोप्ने कार्यलाई अभियानको रुपमा अघि बढाइनेछ ।
८. व्यवस्थित कृषि हाटबजारको विकास तथा कृषि उपज संकलन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
९. प्राकृतिक स्रोत र जैविक विविधताको संरक्षण, संवर्द्धन एवं अधिकतम परिचालन गरिनेछ ।
१०. माटो परीक्षण गरी भिरालो जमिनलाई वैज्ञानिक वर्गीकरण गरी कृषि पकेट क्षेत्रको निर्धारण गरिनेछ ।
११. गाई/ भैसीमा निःशुल्क कृत्रिम गर्भाधान, बाख्रामा समूह/प्याकेजको रुपमा निःशुल्क कृत्रिम गर्भाधानको व्यवस्था गरी उन्नत नश्ल सुधारको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. पशुमा लाग्ने आकस्मिक रोगको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३. पशुपालक कृषकहरुको क्षमता विकास गर्न तालिम, अन्तर्क्रिया, प्रदर्शनी र अध्ययन अवलोकन जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. गाउँपालिका भित्र सञ्चालित डेरी, मासु पसल एवं दूध संकलन केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्न पहल गरिनेछ ।
१५. दुध र मासूमा आत्मनिर्भर हुँदै निर्यात कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१६. पशुमा बाँझोपन निवारण गर्न घरदैलो शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१७. स्थानीय प्रजातिका धान, मकै, कोदो, कोसेबाली फलफूल तथा अन्नबाली संरक्षणको लागि स्थानीय बीउ संरक्षण र विकास गर्ने गरी बीउ बैङ्कको स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ ।
१८. कृषकहरूको आवश्यकता पहिचान गरी मागको आधारमा बीउ खरिद, टनेल निर्माण, तरकारी/फलफूलको नर्सरी स्थापना, च्याउ घर निर्माण लगायत विभिन्न व्यावसायीक तथा मौसमी/बेमौसमी उत्पादनको लागि अनुदान तथा तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
१९. गाउँपालिकाका सबै क्षेत्रमा कृषि तथा पशु प्राविधिकको सेवा पुऱ्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२०. किसान सूचीकरण गरी कृषक डाटा बैङ्क निर्माणको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । यसमा खाद्यान्न बाली, तरकारी, फलफूल, पशुपन्छि, माछा आदि कार्यक्रमहरूको तथ्याङ्कहरूलाई अद्यावधिक गर्नुका साथै सो को आधारमा कृषकलाई अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
२१. कृषक कल सेन्टर स्थापना गरी कृषकको गोठ खोरमा प्राविधिक सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२२. विशेषज्ञद्वारा पशु औषधि पसल, दाना पसल, मासु पसल र दुध डेरीहरूको नियमित रूपमा अनुगमन र नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
२३. जमिन बाँझो नराख्न आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२४. किसान सेवा कार्डलाई प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
२५. सामुदायिक वनहरूसंगको सहकार्यमा ग्रिनपार्क एवम् बाल उद्यान निर्माण गरिनेछ ।

पर्यटनविकास

१. नेपाल सरकार र हुप्सेकोट गाउँपालिकाको संयुक्त लगानीमा रुद्रपुरगढीमा सञ्चालित फुट ट्रेल निर्माणको काम सम्पन्न गरिनेछ ।
२. रुद्रपुर र झरनाखोलामा होमस्टे सञ्चालन गर्न पहल गर्ने र युवाहरूलाई होटल व्यवस्थापन तालिम दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. यस गाउँपालिकाका विभिन्न झरनाहरूको संरक्षण तथा प्रचार प्रसार गरी उक्त क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्य बनाइनेछ ।
४. तुलनात्मक लाभको क्षेत्रको रूपमा रहेको पर्यटन विकासको लागि पर्यटकीय सम्भावना बोकेका प्राकृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक एवं साँस्कृतिक क्षेत्रहरूको पूर्वाधार विकासका कार्यहरू अगाडि बढाइनेछ । उक्त कार्यको लागि सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था, गैर सरकारी संस्था, निजी लगानीकर्तासँग आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
५. पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रममा स्थानीय नागरिकको प्रत्यक्ष सहभागिता हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६. गाउँपालिकाको उपयुक्त स्थानमा पिकनिक स्पोट र स्मार्ट पार्क क्षेत्र तोकी सो क्षेत्रको विकास गर्न पहल गरिनेछ ।

सूचना प्रविधि

१. गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण निर्णय तथा जनहितकारी सूचनाहरू सार्वजनिक गर्न Website, Social Media तथा विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रसार गरी आम नागरिकमा सूचनाको पहुँच विस्तार गर्दै खुला सरकारको नीति लिईनेछ ।
२. इन्टरनेट सेवा नपुगेको क्षेत्रमा इन्टरनेट सेवाको पहुँच विस्तार गर्न पहल गरिनेछ ।
३. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सबै प्रकारका सेवा सुविधाहरूलाई क्रमशः प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
४. गाउँपालिकाको सूचनाहरू प्रभावकारी ढंगले प्रवाह गर्न गाउँपालिकामा एक सूचना कक्ष (स्टेसन) स्थापना गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

१. सुरक्षित, स्वच्छ र सर्वसुलभ खानेपानीको आपूर्तिको व्यवस्थालाई सुनिश्चित गर्न खानेपानी अभाव भएका क्षेत्रमा खानेपानी आयोजना संचालनको कामलाई थप विस्तार गरिनेछ । यसकालागि संघ र प्रदेशसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकामा भएका मूल तथा जलस्रोतका क्षेत्रहरूलाई संरक्षण गरिनेछ ।
३. पहाडी भेगमा जुठेल्लो निर्माण कार्यक्रम मार्फत खेर गईरहेको पानी व्यवस्थापन गर्दै करेसाबारीमा प्रयोग गरिनेछ ।
४. घरबाट निस्कने फोहोरका कारण स्वास्थ्यमा पर्न गएको प्रतिकूल असर न्यूनीकरण गर्न कुहिने र नकुहिने फोहोर वर्गीकृत गरी फोहोर व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५. खानेपानीको समस्या भएका क्षेत्रहरूमा मुहान र लिफ्टिङमा प्रविधिको माध्यमबाट खानेपानीको आपूर्तिलाई थप सहज बनाउँदै लगिनेछ ।
६. WASH कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरूमा गठित वडा स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समन्वय समितिबाट पूर्ण सरसफाई कार्यक्रममा अग्रता, दीगोपन, सरसफाई, स्वच्छता सम्बन्धी बानी व्यवहार विकास, फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम तथा मूल, ईनार, पोखरी तथा साना जलाशय निर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै नयाँ तथा पुराना शौचालय प्रबर्द्धन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । यस कार्यमा देउराली हुप्सेकोट शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था लगायतसँग सहकार्य गरिनेछ ।
७. नेपाल सरकारले सन् २०३० सम्ममा सबैका लागि र सधैका लागि पूर्ण सरसफाई हासिल गर्ने लक्ष्य लिएको सन्दर्भमा गाउँपालिकाबाट सरसफाई कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
८. गाउँपालिका वडा नं ६ को विद्यमान खानेपानीको समस्या सामाधान गर्न प्रदेश सरकार सँगको सहकार्यमा जगदेव, मौलाथर, कुमाल्दी, पिपलडाँडा र नयाँ बस्ती खानेपानी योजना सम्पन्न गरिनेछ । साथै खानेपानी मिटर जडान गर्दै एक घर एक धाराको अभियान अगाडि बढाइनेछ ।

सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र विकास

१. आर्थिक विकासको संवाहकको रूपमा रहेको सहकारी क्षेत्रको संस्थागत विकास तथा आर्थिक सक्षमता वृद्धि गर्न सहकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।
२. सरकारी, निजी क्षेत्र र सहकारी बीचको सहकार्य र साझेदारीमा उत्पादन तथा रोजगारी सिर्जनालाई जोड दिइनेछ ।
३. वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न गाउँपालिका भित्रका सबै सहकारीहरूलाई सक्षम, सवल, व्यावसायिक र सदस्य केन्द्रित बनाउन पहल गरिनेछ ।
४. संघ र प्रदेशसँगको सहकार्यमा स्थानीय मदिरालाई आधुनिक प्रविधिबाट सुधार गरी ब्रान्डिङ गर्ने कार्यका लागि पहल गरिनेछ ।
५. सबै सहकारीहरूलाई COPOMIS सेवामा आबद्ध गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६. विभिन्न वित्तीय क्षेत्रसँगको सहकार्यमा आयआर्जनसँग सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
७. स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने तेजपात, अदुवा, टिम्बुर, कफी, मह र बेसार जस्ता वस्तुको प्रशोधनको व्यवस्था मिलाई बिक्री गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८. संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी आलु र तरकारी पकेट क्षेत्र विकास गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. स्थानीय उत्पादन (माछा, मासु, तरकारी, खाद्यान्न, दूध, दही, तरुल आदि) लाई प्रबर्द्धन र बजारीकरण गर्न सहकारी, समुदाय र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।

जलस्रोत तथा सिंचाई

१. गाउँपालिका भित्रको खेती योग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन संघीय तथा प्रदेश सरकारको सहकार्यमा सिंचाई पूर्वाधारको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
२. गाउँपालिकाका विभिन्न टोलहरूमा सञ्चालित सिंचाई कुलो, नहरहरूलाई निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नतिको कामलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. गाउँपालिकाको विभिन्न स्थानहरूमा डिप बोरिंग निर्माण गर्ने कार्यलाई संघ तथा प्रदेश सरकार सँग सहकार्य गरी संचालन गरिनेछ ।

४. गाउँपालिका भित्रका सबै खोलाहरू तथा भूमिगत पानीका श्रोतहरूलाई सफा र स्वच्छ राख्न संरक्षणका कार्यक्रमहरू लागु गरिनेछ ।

भूमि व्यवस्था

गाउँपालिकाभित्र बसोबास गर्ने भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी, अव्यवस्थित बसोबासीहरूको राष्ट्रिय भूमि आयोग लगायतका सम्बन्धित निकायसँगको समन्वयमा नाप नक्सांकन गरी जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति

१. गाउँपालिकामा उद्योग व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि औद्योगिक ग्राम स्थापनाको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
२. उद्योग र व्यावसायीहरूलाई व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility) अन्तर्गत गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सहभागी हुन प्रेरित गरिनेछ ।
३. गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत् नागरिकको आयआर्जन वृद्धि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

वन वातावरण तथा विपद/प्रकोप व्यवस्थापन

१. गाउँपालिकाको विपद व्यवस्थापन कोषका लागि थप बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिकाको कार्यालयमा रहेको आपत्कालीन संचालन केन्द्रमा थप सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ र विपद् पूर्व तयारी, खोज उद्धार र व्यवस्थापनमा जनशक्ति सहित तयारी अवस्थामा राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । र विपद् समिति तथा टिमहरूको सक्रियता बढाइनेछ ।

२. गिरुवारी खोलामा संचालित विभिन्न तटबन्ध आयोजना समयमै सम्पन्न गर्ने र गिरुवारी, पथ्थर खोला र केरुङ्गे लगायत खोला तटबन्धका आयोजनाहरू समेत क्रमशः थप संचालन गर्दै लगिनेछ ।
३. सम्भावित बाढी पहिरो तथा नदी कटान जस्ता प्रकोपबाट उत्पन्न हुन सक्ने प्रकोप जन्य घटनाहरूलाई न्यूनीकरण गर्न खोलालाई च्यानलाईज गरी व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. वातावरण संरक्षणका लागि पिपल, निम, पाकरी, लाकुरी, रुद्राक्ष, चन्दन, कपुर जस्ता वनस्पतिको वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
५. सुधारिएको चुलो, बायो ग्याँस, सोलार चुलोको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. राष्ट्रिय विपद प्राधिकरणबाट खटिएका भू-गर्भ विदहरूले पेश गरेको प्रतिवेदन अनुसार हुप्सेकोट गाउँपालिका अन्तर्गतका लायनखोला, राम्चे, पांग्रेघाट, श्यामघाट, चारघरे, पिपलडाडा, पहारेबसेनी (टेटेनढुसेनी), वाकखोरका वस्तीहरू पहिरोको अत्यन्त जोखिममा रहेको हुँदा उक्त जोखिम पूर्ण वस्तीहरूलाई स्थानान्तरणको लागि संघीय सरकारसँगको सहकार्यमा प्राथमिकताका साथ कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
७. वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप २०७८ बमोजिम वातावरणमैत्री सूचक तयार गरी लागू गरिनेछ ।
८. प्लाष्टिक झोला प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्ने कार्यक्रम अघि बढाइनेछ । जथाभावी फालिएका प्लाष्टिक संकलन गरी सुरक्षित व्यवस्थापन गर्ने र प्लाष्टिक जलाउने कार्य रोक्न समुदाय परिचालन गरिनेछ । साथै नमुनाको रूपमा सफा झोला वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. टोल विकास संस्था लगायतको सहकार्यमा समुदायस्तरमा वातावरणमैत्री व्यवहार परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१०. फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न एकीकृत डम्पिङ साइडस्थल यकिन गरी निर्माणको काम अघि बढाइनेछ ।
११. सरकारी सार्वजनिक खाली क्षेत्रमा फलफूल र अन्य विरुवाहरु बृक्षारोपणको कार्य अघि बढाइनेछ । यसका लागि वन समूह, अन्य संघ, संस्था र समुदायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
१२. कृषकहरुलाई अर्गानिक खेती र कम्पोष्ट मल बनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१३. विषादी न्यूनीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यसका लागि विषादीको व्यापक प्रयोगबाट मानव स्वास्थ्यमा परेको गम्भीर असर न्यूनीकरण गर्न विषादीको असरबाट हुने क्षतिको जानकारी र विषादी प्रयोगको वैकल्पिक उपाय सहित प्राविधिक चेतना प्रवाह गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी ढंगले अघि बढाइनेछ । साथै कृषि समूह वा सहकारीको सिफारिसमा सामुहिक एकीकृत शत्रु जीव व्यवस्थापन (Integrated pest management) तालिम सञ्चालन गरिनेछ
१४. जग्गा उपलब्ध भए सम्म एक वडा एक पोखरी निर्माणको अभियानलाई अघि बढाइनेछ ।
१५. सामुदायिक वनभित्रका पातपतिङ्गर संकलन गरि गाउँपालिका र सामुदायिक वनको साझेदारिमा प्रांगारिक मल बनाउने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१. गाउँपालिका, मातहत वडा र स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउन नागरिक वडापत्र, हेल्प डेस्क, गुनासो सुनुवाई लगायतको व्यवस्था गरिनेछ । सेवा प्रवहमा प्रविधिको प्रयोगलाई जोड दिइनेछ ।
२. डिजिटल घर परिवार विवरणलाई अद्यावधिक गरिनेछ ।
३. कर्मचारीलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउन गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बीच र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र शाखा/संस्था प्रमुख बीच कार्य सम्पादन सम्झौता गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने र सोको नतिजाको

- समीक्षा गर्ने कार्य अघि बढाइनेछ । सबै कर्मचारीहरूलाई कार्यविवरण सहित जिम्मेवारी दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. वार्षिक स्वीकृत योजना र कार्यक्रम समयमा कार्यान्वयन नभई नतिजामा नकारात्मक असर पुगेको विद्यमान समस्यालाई न्यूनीकरण गर्न आगामी आ.व.को पहिलो महिना भित्र कार्यान्वयन योग्य वार्षिक कार्ययोजना बनाई स्वीकृत गरी लागु गरिनेछ । उक्त कार्ययोजनामा कुन काम कुन महिनाको कुन सप्ताहमा कुन ठाउँमा संचालन गर्ने र सोमा कति जनशक्ति चाहिने लगायतको स्पष्ट आँकलन समावेश गरिनेछ । ठेकामा जाने आयोजनाहरूको हकमा आगामी आ.व.को ३ महिना भित्र लागत अनुमान, स्पेशसिफिकेसन लगायत कागजात तयारीको काम सम्पन्न गरी सबै ठेक्का सम्बन्धी सूचनाहरू प्रकाशित गरिसक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने विकास निर्माण र सेवा प्रवाह सम्बन्धी कामलाई जनमुखी, नतिजामुखी, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाइनेछ र खर्चको मीतव्ययीतालाई जोड दिई सुशासन कायम गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ । सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखा परीक्षण, वार्षिक समीक्षा, सामाजिक परीक्षण, नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण जस्ता कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६. नीति र निर्णय निर्माणमा धेरै सुधार भए पनि कार्यान्वयन अवस्थाको कमजोरीको कारण अपेक्षित नतिजा प्राप्तमा कठिनाई भइरहेको विद्यमान अवस्थामा सुधार ल्याउन जनप्रतिनिधि र कर्मचारी सबैको सक्रियता बढाउन विशेष पहल गरिनेछ ।
७. गाउँपालिकाको संस्थागत विकासका लागि कानून तयारी, अभिलेख व्यवस्थापन, पद र जिम्मेवारी अनुसारको क्षमता अभिवृद्धि लगायत कार्यमा व्यापक सुधार गर्न जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई आवश्यक तालिम, प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

८. चेकबाट हुने भुक्तानीको सट्टामा बिद्युतीय माध्यमबाट भुक्तानी गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. जनप्रतिनिधिहरूको आचारसंहिता बनाई लागू गरिनेछ ।
१०. गाउँपालिका र मातहत निकायबाट भएका र हुने निर्णय र सूचनाहरूलाई वेबसाईट मार्फत सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । र प्रत्येक आ.व.सुरु भएको पहिलो महिना भित्र वार्षिक स्वीकृत बजेट, आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन लगायत महत्वपूर्ण विषयहरू समेटिएको योजना पुस्तक प्रकाशन गरिनेछ ।
११. स्थानीय राजश्व बृद्धिका लागि नदीजन्य पदार्थ बिक्रीको विशेष पहल गरिनेछ । घर नक्सा, व्यवसाय कर लगायत कर संकलनका लागि स्थलगत अनुगमनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१२. ढुंगा र स्लेटको व्यावसायिक प्रयोग ल्याई राजश्व बृद्धिका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
१३. बेरुजु फच्छ्रौँटलाई प्राथमिकता दिइनेछ र योजना कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा आर्थिक ऐन नियमको पूर्ण पालना गरी शुन्य बेरुजु नितिको अवलम्बन गरिनेछ ।

सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण

१. छुवाछुत र विभेदका घटना घटेको जानकारी प्राप्त हुन आएमा सोको समाधान गर्न तत्काल पहल गरी छुवाछुत र विभेद मुक्त गाउँपालिका बनाउन विशेष पहल गरिनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्रका परम्परागत सीपहरूको तथ्यांक संकलन गरी तिनको संरक्षण र प्रबर्द्धन गरी आय आर्जन बढाउने कार्यलाई जोड दिइनेछ । अन्तर्पुस्ता सीप हस्तान्तरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. व्यक्तिगत घटनालाई घटना घटेको ३५ दिन भित्र दर्ता गराउनका लागि सबै समुदायमा जनचेतना प्रवाह गरिनेछ ।

४. भौगोलिक विकटताका कारण बैंक पहुँच नभएका वडा नं ५, ६ र अन्य विकट क्षेत्रहरूमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणका लागि घुम्ती सेवा संचालनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

श्रम, रोजगार तथा गरिबी निवारण

१. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाउन सामुदायिक आयोजनामा गाउँपालिकाको लागत साझेदारी कायम गरिनेछ । गाउँपालिकास्तरीय र वडास्तरीय आयोजनामा समेत रोजगार सेवा केन्द्र मार्फत् श्रमिकको आपूर्ति गरिनेछ ।
२. कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ । यसका लागि रोजगार कार्यक्रमका अतिरिक्त अन्य कतिपय नयाँ योजनाहरू समेत यही रोजगार कार्यक्रम मोडेलमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. सार्वजनिक निर्माण कार्यहरूमा श्रममूलक प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइने र बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्यांक संकलन तथा विश्लेषण गरी सोको सूचना प्रवाह गरिनेछ ।
४. संघको सहकार्यमा गरीब घर परिवार पहिचान कार्यक्रम अघि बढाइनेछ ।
५. बैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूको श्रम स्वीकृति र पुनः श्रम स्वीकृतिको कार्य रोजगार सेवा केन्द्र बाट संचालन गरिनेछ । बैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा यस गाउँपालिका क्षेत्रका नागरिकहरूलाई पर्ने समस्याका सम्बन्धमा विभिन्न निकायसँग समन्वय गरी समाधान गरिनेछ ।
६. बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सीप र क्षमताको उपयोग भए नभएका सम्बन्धमा तथ्यांक संकलन गरी प्रोत्साहनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७. संघ तथा प्रदेशसँग समन्वय गरी रोजगारीका क्षेत्रहरू विस्तार गर्न पहल गरिनेछ । यस कार्यका लागि सरोकारवाला निकाय र निजी क्षेत्रसँग समेत सहकार्य गरिनेछ ।
८. युवा लक्षित सीपमूलक तालिम संचालन गरिनेछ ।
९. कामको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रमलाई सार्थक बनाउन सबै कामलाई सम्मान गर्ने परिपाटीको विकास गर्न जनचेतनाको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. लघु, घरेलु र साना उद्यमहरू प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
११. गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन मागमा आधारित नयाँ र पुनर्ताजगी सीप सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।
१२. दलित, आदिवासी जनजाति लगायत वर्गको उत्थानको लागि सिपमूलक तालिम संचालन गरिनेछ ।
१३. गरीबी न्यूनीकरण, लघु उद्यम जस्ता कार्यक्रमहरू विभिन्न वन समूहसँग सहकार्य गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।

न्याय तथा कानून

१. गाउँपालिकाको लागि आवश्यक कानून निर्माण गर्न र भएका कानूनलाई समयानुकूल सुधार र परिमार्जन गर्ने कामलाई जोड दिइनेछ ।
२. न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरू र मेलमिलापकर्ताहरूलाई तालिम दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. न्यायिक समितिबाट भएका कामहरूको अभिलेखलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
४. न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरू र मेलमिलापकर्ताहरूलाई सक्रिय बनाई उजुरी फछ्यौटको दर बढाइनेछ ।
५. समाजमा झैझगडा र विवाद कमी गर्न विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास

१. गाउँपालिका केन्द्रबाट सबै वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य चौकीहरू, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सम्म बाह्रै महिना यातायातका साधन संचालन हुने गरि सडक स्तरोन्नतिको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. लागत सहभागितामा सडक लगायत पूर्वाधार निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. मूल सडक र भित्री सडकहरूको नामाकरण गरिनेछ ।
४. लागत अनुमान धेरै भएका ठूला विकास आयोजनाहरू संघ एवं प्रदेश सरकारसँग माग गर्ने र संघ र प्रदेशबाट विनियोजित योजनाहरू कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गरिनेछ ।
५. संघबाट निर्माण कार्य सुरु भएको गिरुवारी खोलाको दुर्गो बैरेनी स्थित पक्की पुल निर्माणमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरणको काम गरी तोकिएको समयमा नै पुल निर्माणको काम सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ ।
६. झोलुङ्गे पुल निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. सडक सौन्दर्यीकरणका लागि र भूक्षय र पहिरो रोकथाम गर्न वृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. सडक सुरक्षाका लागि ट्राफिक प्रहरीसँग समन्वय गरी जनचेतनाका कार्यक्रमहरू अगाडि बढाइनेछ ।
९. सडक मर्मत र स्तरोन्नतिको कामलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१०. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने सबै भवनहरूको भवन आचारसंहिता पालना गरी नक्सापास गरेर मात्र निर्माण गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
११. विद्युत पहुँचलाई थप विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
१२. सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत खरको छाना मुक्त गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३. गाउँपालिकाको निर्माणाधीन तीन तले भवनको निर्माण कार्य आगामी आ.व.को प्रथम चौमासिक भित्र सम्पन्न गर्ने गरी काम अघि बढाइनेछ ।
१४. गाउँपालिकाको गौरवको योजनाको रूपमा रहेको हुप्सेकोट चक्रपथको ट्रयाक ओपन कार्य सम्पन्न भइसकेको हुँदा उक्त चक्रपथ सडक आयोजनाको स्तरोन्नतिको काम अघि बढाउनेछ ।
१५. धार्मिक एवं पर्यटकीय महत्व बोकेको वडा नं.१ र ४ को सिमानामा रहेको विष्णुधाम क्षेत्रको विकास गरिनेछ । यस क्षेत्रलाई साधना केन्द्र, पिकनिकस्थल र विवाह तथा धार्मिक संस्कारका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
१६. प्राथमिकताका आधारमा गाउँपालिका भित्रका महत्वपूर्ण सडकहरूलाई स्तरोन्नति गर्दै लगिनेछ ।
१७. मूल सडकहरूमा सडक वृत्तिको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ । र सम्भव भएसम्म सार्वजनिक कार्यालय र मुख्य चोकहरूमा क्रमशः सिसि क्यामेरा जडानको काम अघि बढाइनेछ ।
१८. संघ र प्रदेशको सहयोगमा धौवादीमा संचालित हावाबाट बिजुली उत्पादन केन्द्रलाई मर्मत गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।
१९. संघीय सरकारको सहयोगमा षट्कोण क्षेत्रदेखि झ्यालवास सम्मको गिरुवारी खोलामा जल पर्यटन, माछा पालन र विद्युत उत्पादन लगायत बहुउद्देशीय प्रयोजनका लागि ड्याम निर्माणको काम थालनी हुनेछ ।

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

सीमित स्रोतका बाबजुत नागरिकसँग व्यक्त गरेका प्रतिबद्धता पूरा गर्न हामी क्रियाशील छौं । गाउँपालिका क्षेत्रको सर्वाङ्गीण विकासका लागि संघ, गण्डकी प्रदेश र अन्य स्थानीय तहहरूसँग सहकार्य गरी काम गरि रहेका छौं । हाम्रो लक्ष्य भनेको विकास

कार्यका माध्यमबाट समृद्ध र समुन्नत हुप्सेकोट निर्माण गर्नु नै हो । हाम्रो यस अभियानमा साथ, सहयोग र रचनात्मक सुझाव दिनु हुन सबै प्रति हामी हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छौं ।

अन्त्यमा, हुप्सेकोटको समग्र बिकासमा योगदान गर्नुहुने तथा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने संघ तथा गण्डकी प्रदेशका माननीय मन्त्रीज्यूहरू तथा माननीय सांसदज्यूहरू, कार्यपालिका तथा वडाका सबै सदस्यहरू, सम्पूर्ण राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, निजी तथा सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, सुरक्षाकर्मी र संचार जगत लगायत सम्पूर्ण दिदीबहिनी दाजुभाई तथा विकास साझेदार संस्थाहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद

जय हुप्सेकोट!!!

लक्ष्मी देवी पाण्डे

अध्यक्ष

मिति २०८०/०३/०९ गते